

Høg og lág mótmæla

Kravgongan í gjár vaks allan vegin úr Gundadali oman í Havnina, har mótmælisfundur var við tinghúsið

Tey 36 fakfeløgini høvdu frammanundan stevnt fólki at mótast við Gundadals-høllina klokkan eitt. Tá var lítið fólk komið, men løtu eftir tusti til úr øllum ættum, og tá farið varð til gongu stundisliga klokkan hálvum tvey taldi fjøldin leysliga mett 600 fólk. Allan vegin oman í býin kom meira fólk afturat.

Tað var bitandi kalt, men kuldin helt ikki fólki aftur. Har vóru fólk úr øllum fakfeløgum, hjá hálfvættum og lágvættum og eisini nógv fólk við ongum tilknýti til nakað fakfelag.

Nógv høvdu fingið at vitað, at tey vóru drigin í løn, fóru tey við.

Við tinghúsið vórðu fyra røður hildnar.

Røðararnir vóru Paulina Jakobsen, for-
kvinna í Sjúkrasystrafelag Føroyar, Oli Jac-
obsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag,
Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Ar-
beidarafelag og Jákup Danielsen, formaður í
Starvsmannafelagnum.

Við endurgeva her triggjar av røðum

Á summum bygðum vóru fólk bilsin um, at flaka-
virkið, ið einki arbeiði
hevði havt leingi, júst henda
dagen hevði brúk fyri teim-
um nakrar tímar. Hesi fólk
kundu illa fara við.

Fólkini í kravgonguni
bóru dreglar og skelti við
sær oman í býin. Fólk hava
nýtt hugflogið, tá tey hava

skrivað hesi skelti, ið ikki
júst góvu landsstýri-
um nakra álitisvátan. "Farið
heim og skammið tykkum"
stóð á dreglinum framma-
liga í gonguni, og eingin ivi
var um, hvønn tey boðini
vóru til.

randi

Yvirlýsing

Vit, 36 fakfelag, ið umboða umleið
22.000 limir, ásanna, at samfelagið alt sum
tað er er í kreppu. Vit vilja gera okkara, so
at rættin verður borið at í framtíðini. Í skriv-
um til Føroya Landsstýri hava fakfeløgini
longu sett út í kortið. Men skal nakað koma
burturúr er neyðugt, at samstarv er millum
almennar og privatar arbeiðsgevarar, og
millum teir og Føroya Landsstýri. Ein treytin
fyrir hesum samstarvi er, at krøv og
metingar fakfelaganna verða tikið í ávæ-
run. Onnur treyt er, at Løgting og Landsstýri lata
vera við at leggja um viðurskipti, ið hava
við rættindi at gera, sum fakfeløgini hava
strítt seg fram til, og sum nú eru sjálsagðir
tættir í eini fólkaræðisligari stýrisskipan.

Vit mótmæla at
samráðingarrætturin verður
undirgrívin.

Sáttmálarætturin, har partarnir á arbeiðs-
marknaðinum koma til eina samju um sín-
ámlum rættindi, er týðandi hornasteinur
undir fólkaræðisligu skipan okkara. Verður
hesin rættur tikin frá partunum á arbeiðs-
marknaðinum, verður latið upp fyrri eina-
ræðisligari stýring av samfelagnum. Vit
menna á tí harðliga teimum ætlunum sum
eru millum samgongulokkarnar á tingi, um
at leggja fyrri endaliga úrslitinum av sam-
ráðingunum.

Vit mótmæla hækking í
livikostnaðinum, og skerjing av
inntøkum.

Ágangurin á tey, sum bert hava sína lön
at liva av, má steðgast. Skerjingarnar av
inntøkum seinastu ánni mugu halda uppat.
Ætlað broytingarnar í dagpeningaskipa-
nini, barnsuburðarfríoyvnum, saman við
ættanum um oktan skatt, lækkjan av løn-
um, broytingum í lög um frítt, og MVG-skipan,
fara at gera, at livustøðurnar, sum longu
eru ringar hjá lönsmóttakarum, gerast ó-
tolandi. Hesum ágangi, sum einvíst er væn-

dur móti lönsmóttakarum, teimum gomlu,
sjúku og bornum, vilja vit ikki finna okk-
um í. Vit krevja, at hesi uppskot og hesar
ætlanir verða tikið av borðinum aftur.

Vit krevja at tær byrðar, sum nú
verða lagdar á ávisar stættir,
verða rættvisari byttar.

Vit krevja at skattalógin verður grund-
leggjandi broytt, m.a. at skattalógið fer
burtur, at hegu og hægstu inntøkurnar
verða skattaðar hægni og progressivt. Vit
krevja somuleiðis, at rentuskatturin verður
hækkjaður. Avgerandi broytingar mugu
gerast í partafelagslógini, við kravi um
hægni partapening, og at somu persónar,
ið farnir eru á husagang, ikki treytalest
kunnu stovna nýtt partafelag aftur.

Vit krevja ein skynsaman,
arbeiddskapandi og
framtíðarvandan iløgupolitikk.

Iløgur skulu gerast í at finna og men-
nyggja vinnugæmskarnar sum kunnu ger-
ast gott ískoyti til fiskivinnuna og til at
taka til haldar onnur fiskaslag enn tey, ið vit
nu liggja á, eitt nú havtaslu, og djúphavs-
fisk og krabbar. Iløgur skulu gerast í at til-
vika okkara nátturliga tilfæring, so vit fáa
sum mest fyrri tað á aljóða marknaðum.
Vit skulu taka uppsettur veiðu og virking av
svartjafni.

Iløgur skulu gerast í at menja okkara
ungdóm og vinnulív, til tess at færoyingar
verða sjálvir so nógv uppi í sum gjorligt á
øllum leiðum innan ta oljvinnu, sum bíðar
okkum fyrri framtan.

Til tess at tryggja alt hetta er neyðugt við
størri fólkaræðisligari og fálkligari áværan,
so meiri og annað fæst burturúr, bæði tá
talan er um útbúgving og ráveini.

Føroyar og færoyingar eru á einum
vegum. Vit smíða framtíðina nú.
Lat okkum ikki falla í fætt oknsa
av vánaligari politiskari stýring og
vitleysari vinnulívstýring.

Henda yvirlýsing frá teimum 36 fakfeløgum varð í gjár lesin upp á fundinum

Nú má ruddast upp

- Hevði hetta verið í øðrum londum, fingur politikarar, banka- og tryggingarstjórnar durafjórðingin, segði Jákup Danielsen, formaður í Starvsmannafelagnum, m.a. í røðu síni undir tinghúsinum í gjár

Landsins kosnu menn skulu
viðgera eina figgarlóg, sum
teir hava fingið boð úr útland-
um at gera. Poul Schlüter
bant hendurnar á teimum aftur
um bak, men hann gloymdi at
geva teimum plástur á munnin.

Undir orðaskiftinum um
hina fyrri - og órealistisku
figgarlógina - stóðu politikar-
ar á lögtingsins røðarapalli
og søgdu, at kreppa er aðra-
staðni enn í Føroyum, og at
okkara kreppa er komin inn á
okkum úr útlandum.

Nei, teir politikarar, sum
ikki duga at siggja ella ikki
vilja siggja, at kreppan er
hundrad prosent heimagið,
teir eru heldur ikki førir fyrri at
loysa nakra kreppu.

Hvørji útlandingar hava
kravt, at landskassin skuldi
veðhalda fyrri meira enn einari
milliardi av skattaborgarans
peningi til púra villar ilögur, og
hvørji útlandingar hava kravt,
at grunnarnir undir Føroyum
skuldu óvístast »við premiu
úr landskassinum«, sum stjórn-
in á Fiskirannsóknarstovuni
tók til?

Hvat gera teir?

Føroyskir politikarar spyrja
ikki, hvat teir kunnu gera fyrri
landið, men hvat landið kann
gera fyrri teir.

Meðan landsjúkrahúsið
skal leggjast í sandasori og
fólkapensjón skal takast frá
fólki, ber landsstýrið uppskot
niðan í lögtingið, so Jógván
Sundstein við lögtingsins væl-
signisli kann geva sváginum
Olafi Olsen studningsløn úr
landskassinum til eina gólv-
uppbóðssølu, so hann fær
bjargað sær einum húsum inni
á Toftum.

Hesir báðir heitastu tals-
mennir fyrri lönarlækking
aftra seg ikki við at geva og
taka ímóti gávu úr lands-
kassinum, samstundis sum teir
siga sama kassa vera so tóman,
at alment lönnt fólk í hundrad-
tali skulu sigast upp. Jú, teir
fetta sær á sum privatar vinnu-
lívsmenn, men mugu hava al-
mennar hækkingar fyrri at standa.

Onnur á lönarlístanum

Soleiðis hevur landskassin
bløtt fyrri studningsløn og al-

menn veðhald í nógv ár, og tað
gongur ikki dagur, uttan tú
hoyrir úr fútarættinum, hvussu
nógvur milliönir landskassin
hevur mist upp á hetta skipið
ella hatta virkið.

Samstundis liggur í luftini
ein illa fjald ákæra móti øllum
alment lönnum um, at tað eru
tey, ið liggja samfelagnum til
byrðu. Men høvdu bert fólk í
almennum starvi staðið á lön-
arlistanum hjá landskassinum,
so hevði verið væl vordið. Nei,
tann góða milliardin, sum
landskassin nú hongur upp á
fyrri góldin studningsløn og
alment veðhald, er besta
prógvið um, at eisini onnur
standa ella hava staðið á lönar-
lista hjá landskassinum. Tað
eru tey, ið rópa harðast um pri-
vat fyrirkastsemi og hata alt,
sum ber heitið alment.

Óg premian fyrri skuldina til
landskassin er fullur rentufrá-
dráttur í skattinum, sum árliga
kostar landinum millum 200
og 300 milliönir krónur. Hin-
vegin skal lönstakarinn, sum
stríðist við at gjalda síni seðus
aftur, hava rentufrádráttin

lækkaðan úr 42 til 40 prosent.

Landsstýrið sigur seg vilja
hava bankarnar at lækka rentu-
na. Og tað almenna skal
leggja trýst á bankarnar. Teir
skulu koma við hattinum í
hondini, segði lögmaður. Hevur
lögmaður gloymt, at í hans-
ara egna samgongu sita banka-
nevndarmenn, og hevur lög-
maður spurt teir, hvørju megin
borðið teir ætla sær at sita, tá
slagið um rentulækkingina
skal standa.

Óg hvørja rentulækking
hevur lögmaður sjálvur veitt úr
sínunum egna banka - Húsáláns-
grunninum? Ætla lögmaður at
vísa á rentulækkingina hjá
Húsálánsgrunninum fyrri at fáa
bankarnar at lækka sína rentu?

Vit fáa rokningina

Rokningina fyrri marglæti
teirra fáu, senda teir vælferðar-
skaddu nú hvørjum nýføðingi
og hvørjari onnu í landinum.
Fólk missa hús og arbeiði og
nýðast av landinum. Arbeiðs-
loysisstøðulinnu kunnu tey
ikki liva av. Men politikarar,
banka- og tryggingarstjórnar

halda seg framvegis einki
skeivt hava gjørt og lata starvs-
fólk bera prísir fyrri sín egna
óðugnaskap. Alla aðrastaðni
høvdu teir langt síðani havt
fingið durafjórðingin.

Politikararnir hava skrivað
reseptina, men sjálvir vilja teir
ikki taka medisinið. Er figgi-
arlógin, sum teir nú skulu við-
gera, tann heilivágur, sum skal
bjarga landinum, so kundi ver-
ið hóskaði at spurt, um tikarar
liva í Congo.

Ruddast má upp

Nei, fyrsta stigið í landsins
bjarging er, at sitandi lögting
og landsstýri pakka saman.
Tað merkir ikki, at andstøðu-

flokkarnir skulu sleppa framat,
tí teir eru líka seki í kreppuni
sum samgongan. Sitandi lög-
ting hevur ikki mandat frá fólki-
num til at umsita kreppuna, og
hesi 32 fólkalvaldu eru enn
minni før fyrri at loysa nakra
kreppu.

Tí er kravið, at lögtingsval
verður útskrivað beinanvegin.
Óg um verandi politiskir flokk-
ar ætla sær at hava nakra ávirk-
an í einum nýggjum lögtingi,
so rudda teir upp innanflokks,
aðrenn teir bjóða seg fram aftur.
Annars verða teir atvoldin
tí, at flokkar, sum tann hjá
Kirsten Jacobsen á fólkingini,
fáa fótin fastan í Føroyum.

Bingotølini í dag:

41 55

Til sølu

Eitt 10-mannafar við VHF, línuspæli,
ekkolodd og 10 stampum til sølu.

Ringið tlf. 43263